

ARBETSFÖRTECKNING, f. 2. Förteckning för längre eller kortare tid öfver de arbetare, som användas vid ett gods, eller i och för ett visst arbete, med uppgift om namn, arbetstid, olika aflöning, o. s. v.

ARBETSFÖRTJENST, f. 2. Förtjenst, inkomst genom arbete.

ARBETSGULD, se *Verkguld*.

ARBETSHANDSKE, m. 2. pl. — *handskar*. Enkom förfärdigad handske, vanligen af tjockt läder, som vissa handverkare begagna till handens skyddande under arbetet.

ARBETSHJON, n. 5. Legd person, som arbetar på åker eller äng. Både om män och kvinnor. — Säges i pluralis om arbetare af hvad vilkor som helst, när de äro sysselsatta med dylikt arbete.

ARBETSHUS, n. 5. 1) Inrättning, der ålderstigna fattige försörjas och sysselsätts med arbete, eller der de erhålla tillfälle till arbetsförtjenst. Frivilligt a. — 2) Ställe, der förbrytare hållas till dem ådömdt arbete. Tvångsarbetshus.

ARBETSHÄST, m. 2. Häst, som begagnas till arbete, i motsats till Vagnhäst, Ridhäst.

ARBETSSINRÄTTNING, f. 2. Se *Arbetshus*, 1. **ARBETSKÄRL**, m. 2. 1) Daglönare, som förrättar gröfre arbeten. — 2) Rask, trägen, flitig, oförtruten arbetare (i fråga om hvilka arbeten som helst). Brukas helst med föregående adjektiv. *Här ser du en a., som icke ger någon efter! Denne embetsman är en rask, dugtig a.*

ARBETSKLASS, m. 5. Klass i samhället, bestående af dem, som arbeta för dagspenning. Nyttjas alltid i bestämd form. — Bör skiljas ifrån uttrycket: Den arbetande klassen, som innefattar alla dem, hvilka försörja sig med arbete, vare sig kropps- eller själsarbete.

ARBETSKLÄDER, m. pl. 5. Sämre kläder, som nyttjas under arbete.

ARBETSKOMMENDERING, f. 2. 1) Något större, allmänt arbetes förrättande af dertill kommanderad soldattrupp. *A-ar gifva god arbetsöfning åt soldaten. Soldaten är borta på a.* — 2) Trupp af soldater, beordrade till något allmänt arbete.

ARBETSKOMPANI, -- kåmpani, n. 5. 1) För tillfället bildadt kompani eller trupp af arbetare, soldater, som användas till något allmänt arbete. — 2) Stående, militäristiskt organiserad trupp af arbetare, som användas i fält, vid fästningars anläggning, allmänna byggnader, o. s. v.

ARBETSKORG, m. 2. Korg, hvari arbetstillbehör förvaras.

ARBETSKOSTNAD, f. 5. Kostnaden för själva arbetet vid ett arbetsföretag.

ARBETSKREATUR, ---- tür, n. 5. Lastdragande kreatur.

ARBETSLLEDIG, a. 2. Ledig ifrån arbete.

ARBETSLÉGA, f. 1. Legokostnad för arbete.

ARBETSLÖN, f. 5. 1) Betalning åt arbetare för verkställt arbete. *Denne arbetare får sin a. hvar åttonde dag. Huru mycket ger du honom i a.? A-erna äro högre i år, än i fjol.* — 2) Betalningen för själva arbetet på en sak, utan afseende på ämnet, sec. Brukas isynnerhet om handverksarbeten. *Denna pjes kostar mer i a., än själva ämnet är värdt.*

ARBETSLÖS, a. 2. Som är utan, saknar arbete.

ARBETSMANSKAP, n. 5. o. 5. Samtelige arbetare, vare sig frivillige, soldater eller tvångsarbete (pionierer, arbetsfångar), som användas vid ett allmänt arbete.

ARBETSMENNISKA, f. 1. Person, som är van vid och vän af arbete. Brukas mest om fruntimmer, med afseende på husligt arbete.

ARBETSMETOD, ärbettsmetod, m. 5. Det sätt, hvarpå ett arbete utföres; den ordning, plan, som dervid följes.

ARBETSMYRA, f. 1. 1) Myra, som arbetar och drager till stacken. — 2) (fig.) Ytterst flitig, arbetsam människa. — *Syn.* Träl, Arbetsträl, Slaf, Arbetshäst.

ARBETSORDNING, f. 2. 1) Se *Arbetsmetod*. — 2) Ordningsstadga, som iakttagas vid ett större arbetsföretag.

ARBETSPLAN, m. 5. Planen för ett arbete i hela dess omfång.

ARBETSSELE, se *Verksele*.

ARBETSSILFVER, n. 5. sing. Silfver, ämnad till förarbetning, ej till myntning. Äfv. Verksilfver.

ARBETSSKOLA, f. 1. Skola, der undervisning lemnas i hvarjehanda slags handaslöjder.

ARBETSSTYRKA, f. 1. Antal af arbetare, som användas vid ett större arbetsföretag.

ARBETSSÄTT, n. 5. Se *Arbetsmetod*.

ARBETSTID, m. 5. Den tid af året eller på dygnet, som är bestämd till arbete, eller då man vanligtvis arbetar.

ARBETSTRÄL, m. 1. (fig.) En, som arbetar ytterst tråget och ifrigt, utan att gifva sig rast eller ro.

ARBETSUTKAST, n. 5. Se *Arbetsplan*.

ARBETSVAGN, m. 2. Vagn, som begagnas till körslor, ej till lustfärder eller resor.

ARBETSVILLIG, a. 2. Som villigt arbetar, eller villigt förrättar det arbete, honom föresättes.

ARBETSVINST, f. 5. 1) Vinsten af själva arbetet på en sak. — 2) (i statshushållningsläran) Vinsten af arbete i allmänhet betraktadt.

ARBETSVÄG, m. 2. (fig.) Se *Näringsyrke*.

ARBETSVÖK, n. 5. Se *Arbetskreatur*.

ARBITRÄR, -- är, a. 2. Godtycklig, beroende af ens eget tycke och val.

ARBOR DIANE. (latin; kem.) Trädlik anskjutning, som uppkommer på glaset af ett kärl, då silfver löses i utspädd saltpetersyra och quicksilfver tillslås.

ARBUS, arrbüs, m. 5. Se *Vattenmelon*.

ARCANUM, n. pl. *Arcana*. (latinskt ord) Undergörande läkemedel, hvars beståndsdelar äro kända endast af några få.

ARCHIATER, m. fl. se *Arkiater*, m. fl.

AREA, área, f. 1. (geom.) Ytan af en plan figur.

AREAL, areál, m. 5. (geom.) En yta innehåll i visst mått. *A-en af ett land, en provins, en socken, en åker.* — Adjektivt säges äfven: *Areala innehället af . . .*

AREKANÖT, arëkanöt, f. 5. Nöten af Arekapalmen, som i Ostindien begagnas till tuggning.

AREKAPALM, arëkapalm, f. 5. En palmart, som växer uti Indien och på Söderhafsoarna, och hvars frukt är Arekanöten.

ARENA, -ré-, f. 5. (fig.) Fäktarebana, stridsplats.

AREOMETER, arëameter, m. 2. pl. — *metrar*. Instrument att finna flytande ämnens specifika vikt. Sänkvåg. En sådan är t. ex. den vanliga brännvinsprovaren.

AREOPAG, arëopäg, m. 5. 1) (hist.) Högsta domstolen i Athen. — 2) (fig.) *Viller a.*, stiftelse, som bedömer vittra prisskrifter.

ARF, n. 5. 1) Handlingen, då man ärfver, arftagande. *Denna egendom har genom (i) a.*